

שנים אוהוין פרק ראשון בבא מציעא

ב.

עין משפט
נר מצוה

א א מיי פ"ט מהלכות
טוען וטען ה"ו סמג
עשין זה טוש"ע ח"מ ס'
קלח סעיף א:
ב ב מיי שם הלכה ח
טוש"ע שם סעיף ב:
ג ג מיי שם הלכה ז
טוש"ע שם סעיף א:
ד ד מיי פ"ז מהלכות
גזילה ואצירה ה"ו א
סמג עשין עד טוש"ע ח"מ
ס' רמח סעיף א:
ה ה מיי פ"ב מהלכות
מכירה ה"ו ד ועשין
בהשגות ובמ"מ סמג עשין
פכ טוש"ע ח"מ ס' רכב
סעיף א:

שנים אוהוין במ"ת. אידי דאייירי בהגזל בתרא (ב"ק דף ק"ע). מחלוקת נסורת נגר ובעל הצית דקתני צמעד הכי אלו שלו ובכשילי הכי אלו של בעל הצית תני הכא נמי דיני חלוקות ואע"ג דתמרי מסכתא אין סקר למשנה (ו' ואיכא מ"ד כולה נויקין לאו חדא מסכתא הוא ה"מ לעינן מחלוקת ואח"כ סתם לפי שרבי לא היה לומד כסדר אלא כמו שהיו חפצים התלמידים אבל כשחברם על הסדר חזרם וזריך בכל מסכתא טעם למה נשנית אחר שלפניה כדדייק בריש מסכת שבוטות (דף ב:) מכדי תנא ממכות קסליק כו' וכן בסוטה (דף ב:).

שנים אוהוין בטלית. דוקא אוהוין לשניהם מוחזקים זה ואין לזה כח זה יותר מזה שאילו הייתה ציד אחד לצדו היה אידך המוציא מחזירו ועליו להביא ראיה צדדים שהיא שלו ואינו נאמן זה לטול בשבוטה: זה אומר כולה שלי. בגמרא מפרש למאי תנא פחות מהליה. בגמרא (דף ה:) מפ' אמאי תקון כי האי ליטנא בהך שבוטה: וזה אומר חזיה שלי. מודה הוא שהחזי של חזירו ואין דנין אלא על חזיה הלכך זה האומר כולה שלי ישבע כו' כמשפט הראשון מה שזן דנין עליו נשבעין שניהם שאין לכל אחד צו פחות מחזיו ונוטל כל אחד חזיו: **היו שנים רוכבין כו'.** לאשמעינן אלא (ב) דרכוב ומנהיג שניהם שזין לקנות בהמה מן ההפקד: בזמן שהן מודין. בגמרא (דף ט.) מפרש [דכח"א] אשמעינן דהמגביה מליאה לחזירו קנה חזירו: **גב' רמיסה.** קודם (י) שהגבית אותה: **בראייה קני.** מדקתני יחלוקו: **סנא כולה שלי.** בחזקה גמורה שהגבתי תמילה ואתה תפסת מידי משוכתי זה: והאמר רבנאי. בצבא קמא בהגזל ומאכילי: **ומלאתה דאמא לידיה משמע.** ואפי' הכי אחי' ולא עובד כוכבים ולא תימא כי מיעט רחמנא עובד כוכבים היכא דלא אמאי לידיה ישראל לא מיחייב למטרע עלה ולאחזרה אבל אמא לידיה מיחייב להחזירה דלחזירה אסורה: **סנא לישנא דעלמא נקט.** אי לא הדר תנא כולה שלי הוה אמינא מאי מלאתיה דקתני תנא לשון בני אדם אחו צמשתנו ולא לשון המקרא והרבה בני אדם קורין לה מליאה משעת ראייה: **צעלמא דקתני מלאתיה.** כ"מ ששנינו שהמוציא מליאה קנאה הוה אמינא דמליאה קני לה משעת ראייה דלא אשמעינן שום תנא דלא קני לה אלא בהגבחה להכי אשמעינן הכא ממשנה יתירה: **והא זה וזה קפני.** גבי מלאתיה תנא זה אומר וגבי כולה שלי קתני זה אומר ואי חדא הוה הכי אצבי ליה למתני זה אומר מלאתיה וכולה שלי: **במקח וממכר.** קנימיה מיד פלוני ודוקא מקח וממכר הוא דלמרינן יחלוקו בשבוטה דאיכא למימר שניהם קנאוה ולשניהם נתרצה המוכר אבל זה אומר איני ארגמיה זה אומר איני ארגמיה לא יחלוקו דודאי חד מינייהו רמאי הוא ותהא מונחת עד שיבא אליהו: דמורה

תורה אור השלם

1 וכן תעשה לחמרו וכן תעשה לשמלתו וכן תעשה לכל אברת אחיך אשר תאבד ממנו ומצאתה לא תובל לתעלה: דברים כב ג

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה היו וכו' אמא דרכוב ומנאי:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה וזה ב"י התם ה"ם וכו'. עיין לקמן דף קטו ע"א מוס' ד"ה והא:

מוסף רש"י

ומצאתה. שהיא קרייה מליאה, דאתאי לידיה משמע. ואפילו הכי אחיך ולא עובד כוכבים, ולמך שארית כעני מותרת, ולא תימא כי אמעט אצרת כעני מלכות אחיה אמעט, אבל אי נקטה חייב להחזירה (לקטו כ"ב). ואמרי לה כד'. שם מסת (גיטין פה).

ויחלוקו. תימא דמאי שנא מההיא דארצא דלמנר כל דלגיס גבר פרק חזקת הגבתי (ב"ב דף לז: ושם) וי"ל דלוחוין שאני דחשיב כאלו כל אחד יש לו זה נודאי החזי דאין סקדי דמאי דתפיס האי לידיה הוא וכן זמנה שלישי דמדמי בגמרא לטליה חשיב ההוא שהנפקד מופס בחזקת שניהם כאלו הם עצמם מוחזקים זו לכך משני דהתם ודאי דחד מינייהו הוא ואין החלוקה יכולה להיות אמת ולכך יהא מונח אבל טליה דאיכא למימר דתרווייהו הוא יחלוקו וכן שנים אדוקים צטנר דמדמי לקמן (דף א.) למתני משום דשניהם אדוקים זו דהחלוקה יכולה להיות אמת דאפשר שפרע לו החזי וזמנה אין דרך שיקנה לו החזי אחרי שהוא ציד חזירו אבל צארצא אע"ג דאפשר שהיא של שניהם כיון דאין מוחזקין זו הוי דינא כל דלגיס גבר ולסומכוס אע"ג דאין מוחזקין זו ואין החלוקה יכולה להיות אמת היכא דאיכא דררא דממונא פירוש שבלא טענותיהם יש ספק לבית דין יחלוקו: **וזה נושא רביע.** וא"ת יהא נאמן דחזיו שלו מיגו דאי צבי אמר כולה שלי כדלמרי' בגמ' (לקמן דף ט.) האי מיגו גופיה לפטרו משבוטה אי לא משום דאיערומי קמערים ומפרש ריב"ס דמיגו להויאל לא אמרי' דחזיו השני מוחזק זה כמו זה וההיא דחזקת הצתים (ב"ב דף לז: ושם) דגחין ולחיש ליה לרבה אין שטרע זיפא הוא ומייהו שטרע מעליא הוה לי צדי ואצד והימניה רבה להויאל צמיגו דאי צבי אמר שטרע מעליא הוה התם היינו טעמא משום דאפי' הוה שתיק רק שלא היה מודה שהוא מווייף היה נאמן כי החתימה היתה נכרת לעומדים שם ורז יוסף אית ליה דאפילו מיגו לא הוה כיון שטענה ראשונה שהוה טוען צהאי שטרע הוה סקר ואין לומר מיגו אלא היכא שטענמו

א"מ אוהוין בטלית זה אומר אני מצאתיה וזה אומר אני מצאתיה זה אומר כולה שלי וזה אומר כולה שלי זה ישבע שאין לו בה פחות מחציה וזה ישבע שאין לו בה פחות מחציה וזה אומר כולה שלי וזה אומר חזיה שלי וזה האומר כולה שלי ישבע שאין לו בה פחות משלשה חלקים והאומר חזיה שלי ישבע שאין לו בה פחות מרביע זה נוטל שלשה חלקים וזה נוטל רביע (ב) היו שנים רוכבין על גבי בהמה או שהיה אחד רוכב ואחד מנהיג זה אומר כולה שלי וזה אומר כולה שלי זה ישבע שאין לו בה פחות מחציה וזה ישבע שאין לו בה פחות מחציה ויחלוקו בזמן שהם מודים או שיש להן עדים חולקין בלא שבוטה: **גב' רמיסה** אמר אני מצאתיה וזה אומר אני מצאתיה זה אומר כולה שלי וזה אומר כולה שלי וזה אומר אני מצאתיה וכולה שלי וזה אומר אני מצאתיה וכולה שלי וליתני אני מצאתיה ואנא ידענא דכולה שלי אי תנא אני מצאתיה הוה אמינא מאי מצאתיה ראיתיה אע"ג דלא אתאי לידיה בראיה בעלמא קני תנא כולה שלי דבראיה לא קני ומי מצית אמרת מאי מצאתיה ראיתיה (ב) והא אמר רבנאי ומצאתה דאתאי לידיה משמע אין ומצאתה דקרא דאתא לידיה משמע ומיהו תנא לישנא דעלמא נקט ומדחזי ליה אמר אנא אשכחית ואע"ג דלא אתאי לידיה בראיה בעלמא קני תני כולה שלי דבראיה בעלמא לא קני לה וליתני כולה שלי ולא בעי אני מצאתיה אי תני כולה שלי הוה אמינא בעלמא דקתני בראיה בעלמא קני תנא אני מצאתיה והדר תנא כולה שלי דממשנה יתירה אשמעינן דראיה לא קני ומי מצית אמרת חדא קתני והא זה וזה קתני זה אומר אני מצאתיה וזה אומר אני מצאתיה זה אומר כולה שלי וכו' אמר רב פפא ואיתמא

רב שימי בר אשי ואמרי לה (ב) כרי (י) רישא במציאה (י) ספא במקח וממכר וצריכא ראשונה היא אמת מיגו שהיה טוען אחרת ולכך אינו מיגו אפילו להחזיק כגון צעודא קמייתא וא"ת וימא דאין ספק מוציא מידי ודאי דהאומר כולה שלי יש לו נודאי חזיה והאומר חזיה שלי ספק אס לא יבס שצאו לחלוק צנכסי ספק ספק אמר אנה צר מתנא אנה ואית לי פלגא ויבס אמר את צרא דידי ולית לך ולא מידי הוה ליה יבס ודאי וספק ספק ואין ספק מוציא מידי ודאי וי"ל דהתם יבס שהוה צנו של סבא הוי ודאי יורשו ולא יוציא הספק מספק ממונו אבל הכא אין סבא מה שהוה ודאי צחזיו שיעיל לו לחזיו השני: **בראיה בעלמא קנה.** אע"ג דקתני צמנתי' (לקמן דף ט:) ראה את המליאה ואמר לחזירו תנה לי דלא קנה בראיה וכן ראה את המליאה ונפל עליה (לקמן דף י.) קתני נמי דלא קני מצי למדחי כיון דאמר תנה לי או שנפל עליה גלי דעתיה דלא ניחא ליה למקני עד שיגיע לידו: **דבראיה בעלמא לא קני.** והא דלמרי' צפרק הצית והעלייה (לקמן דף קח.) וסו) הצטה צהפקר קני מעשה מעשה כל דהו כגון שגדר גדר קטן: **והא זה וזה קתני.** איכא דוכמי דפריך כי האי גוונא ואיכא דוכמי דלא פריך: ועי' מוס' בסוטה דף לא: ד"ה א"מ:

ראשונה היא אמת מיגו שהיה טוען אחרת ולכך אינו מיגו אפילו להחזיק כגון צעודא קמייתא וא"ת וימא דאין ספק מוציא מידי ודאי דהאומר כולה שלי יש לו נודאי חזיה והאומר חזיה שלי ספק אס לא יבס שצאו לחלוק צנכסי ספק ספק אמר אנה צר מתנא אנה ואית לי פלגא ויבס אמר את צרא דידי ולית לך ולא מידי הוה ליה יבס ודאי וספק ספק ואין ספק מוציא מידי ודאי וי"ל דהתם יבס שהוה צנו של סבא הוי ודאי יורשו ולא יוציא הספק מספק ממונו אבל הכא אין סבא מה שהוה ודאי צחזיו שיעיל לו לחזיו השני: **בראיה בעלמא קנה.** אע"ג דקתני צמנתי' (לקמן דף ט:) ראה את המליאה ואמר לחזירו תנה לי דלא קנה בראיה וכן ראה את המליאה ונפל עליה (לקמן דף י.) קתני נמי דלא קני מצי למדחי כיון דאמר תנה לי או שנפל עליה גלי דעתיה דלא ניחא ליה למקני עד שיגיע לידו: **דבראיה בעלמא לא קני.** והא דלמרי' צפרק הצית והעלייה (לקמן דף קח.) וסו) הצטה צהפקר קני מעשה מעשה כל דהו כגון שגדר גדר קטן: **והא זה וזה קתני.** איכא דוכמי דפריך כי האי גוונא ואיכא דוכמי דלא פריך: ועי' מוס' בסוטה דף לא: ד"ה א"מ: